# De ASSIST screeningstest bij eerstejaarsstudenten te Leuven

**Haio:** LIU Jen , KUL
**Promotor:** MATHEÏ Cathy
**Praktijkopleider:** ECTORS Luc , SISK Maura

**Context:** Middelengebruik is ingeworteld in onze cultuur. Naast de sociaal aanvaarde genotmiddelen (tabak en alcohol), zijn er ook de illegale drugs. Problematisch middelengebruik leidt tot lichamelijke, psychomentale en maatschappelijke problemen. Het is dan ook nuttig om risicovol middelengebruik te detecteren en bespreekbaar te maken. De ASSIST vragenlijst, "Alcohol Smoking and Substance Involvement Screening Test" is een screeningsinstrument ontwikkeld door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). Deze werd vertaald en gevalideërd in het Nederlands door de Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen (VAD). In mei 2011 kon deze uitgetest worden op de populatie van het Eerstejaarsonderzoek, EJO van het Medisch en Psychotherapeutisch Centrum, MPTC van de K.U.Leuven. Dit is een gratis aangeboden preventief medisch en psychosociaal onderzoek op vrijwillige basis voor alle eerstejaarsstudenten van de K.U.Leuven en Het Lemmensinstituut.

**Onderzoeksvraag:** We willen zien of de ASSIST toepasbaar is in een context zoals het EJO. Wat zijn de resultaten van de ASSIST in deze populatie van eerstejaarsstudenten hoger onderwijs te Leuven? Kan deze vragenlijst ook eventueel als zelftest ingevuld worden of dient afname door een hulpverlener behouden te blijven?

**Methode:** Eerst verrichtten we een literatuurstudie via het watervalprincipe. We weerhouden de richtlijnen die betrekking hebben tot onze onderzoekspopulatie. Daarnaast verworven we ook epidemiologische gegevens van uit databanken en verschillende internationale en nationale organisaties. De meeste gegevens komen uit de WHO, de gezondheidsenqu?te (HIS) 2008 en het VAD. Er zijn twee studies met studenten die als basis dienden voor dit onderzoek. Met name het rapport: Leefgewoonten 2003 vanuit de K.U.Leuven en het rapport: In hogere sferen? volume 2 uit van AUHA, AUGent en de VAD. In mei 2011 pasten we de ASSIST toe op 194 studenten op het EJO. Dit enerzijds met de elektronische versie beschikbaar op de VAD website in interviewvorm en via een papieren vragenlijst. De papieren versie vulden de studenten zelf in. In totaal waren er 8 artsen die hieraan deelnamen.

**Resultaten:** Tabak: 48% van de mannelijke studenten en 64% studentes hebben nog nooit gerookt. Niemand van de ondervraagden had een hoog risicoprofiel. Procentueel vallen er iets meer jongens dan meisjes in zowel het laag als het matig risicoprofiel. Dit bedraagt respectievelijk 31% (laag), 19%(middelmatig) en 24% (laag) en 11% (middelmatig). Alcohol: De groep geheelonthouders bedraagt 5%. 9.7% van de studenten en 6,5% van de studentes hebben een matig risicoprofiel. Er zijn geen ondervraagden met een hoog risicoprofiel Cannabis: 61,1% van de jongens en 82,9% van de meisjes hadden nog nooit cannabis gebruikt. Volgens onze ASSIST screeningslijst zijn er 3,45% mannelijke en slechts 1,63% vrouwelijke studenten die een matig risico lopen door hun cannabisgebruik. Andere illegale drugs en psychofarmaca: De prevalentie van illegaal drugsgebruik (buiten cannabis) ligt volgens de ASSIST zeer laag. Wat betreft psychofarmaca is de prevalentie van niet voorgeschreven gebruik ook laag.

**Conclusie:** De ASSIST is toepasbaar op het EJO. Er zouden wel aanpassingen moeten uitgevoerd worden om de elektronische vragenlijst te integreren in het bestaande programma voor het EJO. Of het effectief de beste screeningsinstrument is voor deze populatie van studenten hoger onderwijs is

niet conclusief. Het bevat geen directe vragen naar binge drinking gedrag (piekdrinken). Bovendien lijkt het navragen van tabak, alcohol en cannabisgebruik prioritair boven de ander middelen. De meeste van de studenten hadden volgens de ASSIST nood aan informatie en een korte interventie omtrent middelengebruik. Doorverwijzing naar specialistische hulpverlening was niet aangewezen. De resultaten van de ASSIST zijn enigszins vergelijkbaar met voorgaande studies. Het is niet evident om de gegevens te vergelijken vermits er geen uniforme vragenlijst gebruikt is geweest. De resultaten moeten ook met voorzichtigheid bekeken worden. Mogelijks is er een onderrapportering van het gebruik, zeker deze voor illegale drugs. Dit omdat het EJO gelinkt is aan de K.U.Leuven en de studenten mogelijks sociaal wenselijke antwoorden aanbieden. Als zelftest is de ASSIST voorlopig niet geschikt. Het kan mogelijks verwarrend zijn en bovendien verliest men de kans om directe feedback en een korte interventie te kunnen aanbieden als hulpverlener.